

tes nærmest at antyde, at man kunde holde ud med det endnu i andre 50 Aar.

Det kan være rigtigt, at der ikke i Folket er en saadan Følelse af Uretfærdighed, endog af blodig Uretfærdighed, som det ærede Medlem synes at ville opstille som Betingelse for en Reformering paa dette Omraade. Men jeg tror, at vi aldrig i vor Lovgivningsvirksomhed skulle opstille denne Betingelse for en rolig Fremadskriden. Jeg beder det ærede Medlem kaste et Blik over en Række af vore vigtigste sociale Love, om Fæstevæsenet, om Skolevæsenet, Udvikling af Forsørgelsesvæsenet, Alderdomsforsørgelse, Jord til Landarbejderne osv., og det ærede Medlem vil da sikkert indrømme, at man ikke paa disse Omraader har ventet med Løsningen af Spørgsmaalene, til man følte, at *nu* var Kravet saa stærkt, at man ikke kunde sidde det overhørigt, men at *nu* maatte de bestaaende Forhold afløses af andre. Det er ikke Lovgivningsmagts Opgave, og det betinger ikke en lykkelig Samfundsudvikling, at man holder igen saa længe, at man holder saa længe fast paa det bestaaende, indtil man maa sige, at nu er Stillingen uholdbar, nu er Kravet om en Reformering af de paagældende Forhold saa stærkt, nu er Ønsket herom saa levende og overvældende, at *nu* maa Modstanden opgives.

Det ærede Medlem udtalte, at ingen har turdet paastaa, at den kommunale Administration ikke har været og ikke er fuldt forsvarlig, og han fandt deri en fuldt gyldig Grund til ikke at rejse nogen Forhandling om dette Forhold. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at der i vore Byraad og Sogneraad er udført og daglig udføres et stort og dygtigt Arbejde, og at dette Arbejde gennemgaaende har været og er præget af Klogskab, Besindighed og humant Sindelag. Men det ærede Medlem maa saa til Gengæld indrømme mig, at den almindelige Vælgerklasses Repræsentanter i Kommunalraadene have akkurat den samme Andel i dette gode og dygtige Arbejde som de højstbeskattedes, at disse Repræsentanter, som i Sogneraadene danne Mindretallet og i Byraadet Flertallet, have vist sig lige saa dygtige i Varetagelsen af Kommunens Interesser, at de have vist en lige saa forstaaende Følelse for Skolevæsenets og Forsørgelsesvæsenets Udvikling og en lige saa praktisk Dygtighed over for Væjvæsenet og de andre forskellige kommunale Væsener, som de højstbeskattedes have. Enhver Henvisning til den dygtige og uangribelige kommunale Styrelse paa Landet og i Byerne er derfor ikke et Be-

vis for den kommunale Valgordnings Fortræffeligheid, men netop et Bevis for, at en Kommunes Beboere udmærket ville forstaa at styre Kommunens Sager, og at dette gælder paa Landet lige saa vel Husmandsklassen som Gaardmandsklassen. Var det anderledes, kunde man henvise til, at der omkring i Sogneraadene sidder et Mindretal, den almindelige Vælgerklasses Repræsentanter, der Gang paa Gang stille Forslag til skadelige og kostbare Foranstaltninger og Forslag af den Art, at de højstbeskattedes Repræsentanter kunde sige: Gud ske Lov ere vi et Flertal, som kan stemme dem ned, saa kunde det ærede Medlem maaske derfra hente et Bevis for sin Opfattelse om Nødvendigheden og Gavnigheden af den nuværende Valgordning. Men saadan er det absolut ikke.

Men naar man vil udvikle de Farer, der kunne komme til Stede, peger man nærmest paa det økonomiske. Man peger ikke paa eller nævner andre Farer, som man kunde frygte for, naar den almindelige Valgrets Repræsentanter havde større Indflydelse og fik større Magt end nu, undtagen den ene, at det ikke vilde blive en saa økonomisk Styrelse. Det ærede Medlem for Assens (Berntsen) har omtalt dette. Ud fra sin kommunale Virksomhed gav han det Vidnesbyrd, at Husmændene i Sogneraadene netop vare de mest økonomiske, og jeg tror, at de allerfleste af de ærede Medlemmer, der have Erfaringer fra Arbejde i de kommunale Raad — og det er der jo saa mange af de ærede Medlemmer, der have — netop ville sige det samme og ville sige: Nej, dette Skræmmebillede, at den almindelige Vælgerklasses Repræsentanter skulde være mindre økonomiske, flottere skulde lade Dalerne rulle, har ingen Steder hjemme. Jeg kan fra min egen kommunale Virksomhed henpege paa det samme og har gjort ganske den samme Iagttagelse, som det ærede Medlem for Assens nævnte. I en Snes Aar har jeg haft Sæde i et Byraad, hvor i den samme Tid den almindelige Vælgerklasses Repræsentanter havde besat alle de Pladser, hvorover den kunde raade, altsaa Halvdelen, og jeg tror, jeg tør sige, at naar der var Tale om et økonomisk og et mindre økonomisk Parti i Raadet, saa var det altid vor Side, Venstres Side, der var den økonomiske.

Der er altsaa imod Ændringer i de bestaaende Forhold først henpeget paa, at det gaar godt, som det gaar, og dernæst paa Faren for en mindre økonomisk Anvendelse af Kommunens Midler og der-